

Pospíšil, Ivo

Ivan Dorovský má pětadesát

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. X, Řada literárněvědné slavistiky. 2000, vol. 49, iss. X3, pp. [109]-112

ISBN 80-210-2343-0

ISSN 1212-1509

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/103207>

Access Date: 12. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

IVO POSPÍŠIL

IVAN DOROVSKÝ MÁ PĚTAŠEDESÁT

Převážná část životní dráhy prof. PhDr. Ivana Dorovského, DrSc., akademika Makedonské akademie věd a umění (zvolen 1979), je spojena s bývalým Československem a nyní s Českou republikou, konkrétně s Moravou a s Brnem. Přichází sem jako třináctiletý v důsledku občanské války v Řecku, kde se 18. května 1935 ve vesnici Čuka narodil. V Československu ukončil základní, středoškolské a vysokoškolské vzdělání: na Filozofické fakultě brněnské univerzity vystudoval ruštinu a bulharštinu. V letech 1961–1968 pracoval na katedře jazyků na Lékařské fakultě brněnské univerzity, později na katedře historie a etnografie střední, jihovýchodní a východní Evropy. V současné době je profesorem Ústavu slavistiky na FF MU. Především je nutné zdůraznit všestrannost působení Ivana Dorovského: od publicistiky, recenzí a drobných článků na počátku jeho tvůrčí dráhy k rozsáhlejším překladům, vědeckým studiím, monografiím a vlastní básnické a prozaické tvorbě.

Jako vědec se I. Dorovský profiloval jako komparatista širokého kulturologického záběru s primární orientací na Balkán a Mediterán, jak se ostatně jmenuje jedna z jeho četných monografických studií. Významná je jeho práce lexikografická, bibliografická a publikačně organizační: mnozí si jistě připomenou fakt, že z časopisu Universitas udělal v letech 1971–1990 významné brněnské populárněvědecké periodikum s literárními ambicemi v situaci neexistence podobného časopisu v městě Brně. Neméně pozoruhodná je jeho organizační a redaktorská práce ve Společnosti přátel jižních Slovanů, již předsedá; je také vedoucím redaktorem jejího časopisu (v něm tiskne i některé studie a překlady). Ivan Dorovský je spiritus agens nesčetných publikačních aktivit z okruhu jihoslovanských literatur a Balkánu, editorem a překladatelem. A neméně významná je jeho práce při profilaci studia balkanistiky a jihoslovanských jazyků a literatur jako předsedy oborové rady doktorského studia slovanských literatur.

(Podrobněji viz: I. Pospíšil: *Balkanolog, slavista a komparatista s duší umělce*. In: Ivan Dorovský: *Bibliografie*. Moravská zemská knihovna, Brno 1995, s. 7–14; I. Pospíšil: *K životnímu jubileu Ivana Dorovského*, SPFFBU, D 42, XLIV, 141–145). Jubilantovu kompletní bibliografii v podstatě do roku 1995 najdeme v již citovaném svazku Ivan Dorovský: *Bibliografie*, vydala Moravská zemská knihovna v Brně, sestavil kolektiv pracovníků Moravské zemské knihovny v Brně – Univerzitní knihovny v Brně, red. Jaromír Kubíček, Brno 1995, 96 stran).

Ivo Pospíšil

VÝBĚROVÁ BIBLIOGRAFIE

(Tento soupis zahrnuje vydané knihy a odborné studie a stati otiskované ve vědeckých časopisech v letech 1995–1999, s několika doplňky za léta předchozí, které se neobjevily v bibliografii předchozí)

Knižní publikace

1995

- Česko-makedonský a makedonsko-český slovník*, 2. doplněné a opravené vydání (s D. Stefanijou). Brno 1995, 220 s.
- Orfeus v dešti*. Výbor ze slovinské moderní poezie, spolupřekladatel, příprava do tisku a úvodní stať Básnické slovo nezná hranic. Společnost přátel jižních Slovanů, Brno 1995, 195 s.
- Dramatické umění jižních Slovanů I. (1918–1941)*, Masarykova univerzita, Brno 1995, 192 s.
- Modré nebe nad Ochridem*. Antologie makedonské poezie. Překladatel, autor úvodu a doslovu. Společnost přátel jižních Slovanů, Brno, 1995, 200 s.
- Makedonie. Obrození nebo zrození národa?* Albert, Boskovice 1995, 82 s.
- Nikolovová, Olivera: Pohádky o Zokym Pokym*. Spolupřekladatel a autor doslovu O autorce a jejím díle. Společnost přátel jižních Slovanů, Brno 1995, 83 s.
- Studia Balkanica Bohemo-Slovaca 4*. Redaktor. Masarykova univerzita, Brno 1995, 217 s.
- Vědecký odkaz Václava Frolce*. Spoluredaktor a spoluautor úvodu, autor studie. Moravská vlastivědná společnost, Brno 1995, 95 s.

1996

- Charváti ještě žijí mezi námi*, Brno 1996, 126 s.
- Česko-charvátský slovník* (s V. Bartošovou), autor předmluvy, Praha 1996, 187 s.
- Nekonečný modravý kruh*. Antologie srbské moderní poezie. Sestavili a údaje o (76) autorech napsali Ljubiša Djidič a Ivan Dorovský. Přeložil Ivan Dorovský a kol. Předmluvu napsal Ivan Dorovský. Masarykova univerzita, Brno 1996, 252 s.

1997

- Balkán a Mediterán*. Literárně historické a teoretické studie. Brno 1997, 228 s.
- Dora Gabeová: Můj svět je široširý*. Přeložili O. F. Babler a I. Dorovský, který výbor sestavil a napsal úvod. Brno 1997, 46 s.
- Veľa Smilevski: Přiliv v živém masu*. Přeložili P. Kolevski, Z. Kufnerová a I. Dorovský, Praha 1997, 46 s.
- Bistrica Mirkulovská: Když kvetly kaštany*. Přeložili G. Bairovová, D. Dorovská, I. Dorovský, D. Glombiček, P. Mainuš a R. Stojar. Úvod napsal I. Dorovský. Brno 1997, 45 s.

1998

- Makedonci žijí mezi námi*, Brno, Masarykova univerzita 1998, 351 s.
- Djoko Stojičić: Srp-zmije*. Přeložil I. Dorovský aj., Praha, Dauphin 1998, 68 s.
- Žarko Petan: Všecko je v nejlepší nepořádku*. Autor úvodu (překlad s F. Benhartem). Data Print, Brno 1998, 72 s.
- Desanka Maksimovićová: Žádám o milost*. Výbor. Úvodní studie a překlad. Masarykova univerzita, Brno 1998, 60 s.
- Vesna Parunová: Černá oliva*. Výbor. Úvodní studie a překlad. Masarykova univerzita, Brno 1998, 69 s.

1999

- Studie z literárněvědné slavistiky*. Editor a autor 6 studií. Brno 1999, 160 s.
- Žarko Petan: Ideální léčba: dva denně*. Překlad a úvodní studie. Albert, Boskovice 1999, 128 s.

Studie, stati, články

1993

Za nekoj balkanizmi i za t. n. literaturni mikrojazici. In: XIX naučna diskusija, Skopje 1993, s. 33–38.

Za nekoj aktuelni prašanja na balkanskiot literaturn proces. In: XIX naučna diskusija, Skopje 1993, s. 177–181.

1994

Receptce lidové slovesnosti jižních Slovanů a postava Marka Miljanova v české literatuře. In: Práce z dějin slavistiky XVII, Praha 1994, s. 63–78.

Ke studiu česko-balkánských kulturních styků mezi dvěma válkami. In: Les Études balkaniques Tcheques IX, Praha 1994, s. 67–76.

Receptce díla Dimitra a Konstantina Miladinovových v Čechách. In: Životot i deloto na brakja Miladinovci, MANU, Skopje 1994, s. 329–342.

Nepoznati stranici od recepcijata na Zbornikot na Miladinovci vo Ungarija. In: Zbornik na Miladinovci, Struga 1994, s. 203–210.

1995

Kultura národnosti v podmínkách sjednocování Evropy, Slezský sborník 1–2/1995, s. 15–25.

O nekim sličnostima i razlikama u posleratnoj lirici balkanskih slovenskih naroda. In: 24. međunarodni naučni skup slavista u Vukove dane. Zbornik radova, Beograd 1995, s. 5–12.

Balkanistické studie Václava Frolce. In: Vědecký odkaz Václava Frolce. Moravská vlastivědná společnost, Brno 1995, s. 9–16.

Dvodomnite tvorci vo evropskiot i svetskiot literaturn proces. In: Makedonskata literatura i umetnost vo kontekstot na poetikata na socijalniot realizam, MAVU, Skopje 1995, s. 55–72.

Poválečné osudy jihomoravských Charvátů. In: Lidová kultura na Hané II, Olomouc 1995, s. 63–75.

K některým vývojovým tendencím poválečné básnické tvorby jugoslávských národů, SPFFBU, D 41, 1995, s. 133–142.

Receptce lidové slovesnosti jižních Slovanů a postava Marka Miljanova v české literatuře. In: Práce z dějin slavistiky XVII, Praha 1995, s. 63–78.

Ke studiu česko-balkánských kulturních styků mezi dvěma válkami. In: Les Études balkaniques Tchéques IX, Praha 1995, s. 67–76.

O nekim sličnostima i razlikama u posleratnoj lirici balkanskih naroda. In: Naučni sastanak slavista u Vukove dane 24/2, Beograd 1995, s. 3.

Balkanistika a slavistika. In: Studia Balkanica Bohemo-Slovaca 4. Brno, Masarykova univerzita 1995, s. 3–11.

Česká a slovenská literární balkanistika v posledních letech (1985–1994). In: Studia Balkanica Bohemo-Slovaca 4. Masarykova univerzita, Brno 1995, s. 30–37.

Jazyk originálu a jazyk překladu, SPFFBU, D 42, 1995, s. 79–86.

1996

Makedonskiot teatar i drama meĝu dvete svetski vojni. Sovremenost, roč. 45, čís. 1–2, Skopje 1996, s. 250–274.

Teorie a praxe překladu. In: Spisovnost a nespisovnost dnes, Masarykova univerzita, Brno 1996, s. 215–217.

Megjuliteraturnite centrizmi vo balkanskite literaturi. In: sb. Stranskite vlijanija vo makedonskata literatura i kultura vo 50–te i 60–te godini, MANU, Skopje 1996, s. 33–44.

Pseudo ne samo kao laž. Stvaranje, god. LI, Podgorica 1996, s. 408–420.

Mediteránni meziliterárni centrismus, SPFFBU, D 43, 1996, s. 117–126.

Dosud neznámé osudy Jirečkovy korespondence, SPFFBU, C 43, 1996, s. 129–143.

1997

- Pseudo nejen jako lež a faleš*, Opera slavica, VII, Brno 1997, čís. 1, s. 33–41.
Makedonskíot jazik vo češkite zemji i vo Slovakija, In: Pedeset godini na makedonskata nauka za jazikot, MANU, Skopje 1997, s. 275–290.
Makedonské děti se vydaly do světa. Národopisná revue, roč. VII., čís. 3–4, Strážnice 1997, s. 128–132.

1998

- Za nekoj teoretsko-metodološki prašanja i za odnosot na Česite sprema Kuzman Šapkarev*. In: sb. Kuzman Šapkarev, Struga 1998, s. 96–110.
Balkánsko-mediteránní meziliteránní centrismy. In: D. Ďurišin a kol.: Meziliterárny centrismus stredoeurópských literatúr I. České Budějovice, Jihočeská univerzita 1998, s. 75–83.
Dramatické dílo Iva Vojnoviče u nás, SPFFBU, X 1, 1998, s. 55–62.
Balkánsko-mediteránní meziliteránní centrismy. In: Česká slavistika 1998. České přednášky pro XII. mezinárodní sjezd slavistů v Krakově, s. 249–254.
Literaturnata nauka vo tretoto iljadoletie. In: sb. Naukata i kulturata za zaedničkata idnina na jugoistočna Evropa, MANU, Skopje 1998, s. 139–148.
Recepte charvátské dramatické tvorby v českých zemích a na Slovensku (1945–1990). In: Slavica Pragensia ad tempora nostra, Praha 1998, s. 312–315.
Ohlas Mickiewiczova díla u jižních Slovanů do roku 1945. In: sb. W ojczyźnie serce me zostało, Opole 1998, s. 381–424.
Za metodologijata na proučuvanjeto na Balkanot i Mediteranot. In: sb. Makedonskata literatura i kultura vo kontekstot na mediteranskata kulturna sfera, Skopje 1998, s. 119–132.

1999

- Mickiewiczovo dílo a Makedonci*, SPFFBU, X 2, 1999, s. 37–42.
O nekotorych metodologičeskich voprosach izučenija balkanskaj meziliteraturnoj obščnosti. In: sb. Makedonija: voprosy istorii i kulturny, Skopje-Moskva 1999, s. 75–83.
Za nekoj metodološki prašanja na izučuvanjeto na balkanskíot megjuliteraturen centrizam. In: sb. Makedonija: prašanja od istorijata i kulturata, MAVU, Skopje 1999, s. 123–135.
Les communautés interlittéraires balkano-méditerranéennes. In: Centrisme interlittéraire des littératures de l'Europe centrale, Brno 1999, s. 65–72.
K metodologii studia literatury a kulturny národnosti v podmínkách sjednocování Evropy. In: Estetika, roč. 36. čís. 1–3, 1999, s. 27–35.
Jiří Polívka a makedonská lidová slovesnost. In: Jihoslovanské literatury v českém prostředí, Brno 1999, s. 130–144.
Receptija hrvatske dramske književnosti u Češkoj i Slovačkoj 1945–1990. In: sb. Krležini dani u Osijeku 1997, Zagreb-Osijek 1999, s. 268–285.
Slovenistika ve střední a jihovýchodní Evropě po roce 1945. In: sb. Samostatný stát mezi většími sousedy – podnět pro slovinskou politiku a kulturu, Praha 1999, s. 92–99.
Místo dvojdomých a biliterárních tvůrců v dějinách národní literatury, in: Polonica 1997, Ostrava 1999, s. 67–76.
K dějinám studia slovanských jazyků a literatur v Brně. In: Studie z literárněvědné slavistiky, Brno 1999, s. 5–6.
Balkánská avantgarda a některé její zvláštnosti, tamtéž, s. 86–93.
Balkanistické studie Václava Frolce, tamtéž, s. 127–133.
Znalec literatur slovanského Balkánu, tamtéž, s. 133–139.
Region a národní literatura, tamtéž, s. 145–154.
O „pomezích“, dvojdomých a biliterárních tvůrcích, tamtéž, s. 161–165.
O dvojdomosti a biliterárnosti v české literatuře. In: Dvojí přehled do světa literatury, Masarykova univerzita, Brno 1999, s. 89–95.